

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۳ / ۲۷	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
الف	<p>معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>ابیات و عبارات زیر را به نثر روان، بازگردانی کنید.</p> <p>۱- جلو کلبه‌اش باغچه می‌بست.</p> <p>۲- تصمیم گرفتم سر سخن را با او باز کنم.</p> <p>۳- کدخدا با تحکم گفت.</p> <p>۴- او خیلی دل داشت.</p> <p>۵- به دست‌های صورتگر پیر، رعشه آورده.</p> <p>۶- این فصل را با من بخوان باقی فسانه است</p> <p>۷- پا در رکاب راهوار خویش دارند</p> <p>۸- آب نیرو کرده بود و کشتی پر شده، نشستن و دریدن گرفت.</p> <p>۹- خم آورد بالای سرو سهی از او دور شد دانش و فرهی</p> <p>۱۰- ز زین قبا، زره زن از ابر سحرگهی کان جا چو بیک بسته قبا می‌فرستمت</p> <p>۱۱- در هنگام بلا شرکت بوده است، در وقت فراغ موافقت اولی‌تر.</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p>
ب	<p>واژگان</p> <p>معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱۲- روز و شب با <u>فخر و مباهات</u>، با شادی و غرور به تصدیق می‌نگریست.</p> <p>۱۳- <u>خوان</u> نعمت بی‌دریغش همه جا کشیده.</p> <p>۱۴- در ناحیه‌ی <u>شقیقه</u> اش یک سوراخ دیده می‌شد.</p> <p>۱۵- مردی <u>تذرو</u> کشته را پرواز داده</p> <p>۱۶- روی کسی سرخ نشد، بی‌مدد لعل لب</p> <p>۱۷- گهی از بهر او خوابش <u>رمیده</u></p> <p>۱۸- چون که موسی این <u>عتاب</u> از حق شنید</p> <p>۱۹- سرسبزترین بهار تقدیم تو باد</p> <p>اسلام را در خامشی آواز داده</p> <p>بی تو اگر سرخ بود از اثر <u>غازه</u> شود</p> <p>گهی از خار او دستش <u>خلیده</u></p> <p>در بیابان در پی <u>چوپان</u> دوید</p> <p>آوای <u>خوش هزار</u> تقدیم تو باد</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p>
پ	<p>خودآزمایی</p> <p>۲۰- نویسنده در عبارت زیر چه ویژگی را برای شخصیت کمال‌الملک در نظر می‌گیرد؟</p> <p>«کمال‌الملک - استاد تویی؛ هنر، این فرشه؛ شاهکار این تابلوست. دروغ همه‌ی عمر یک نظر به زیر پا نینداختم. هنر، این ذوق گسترده‌ست؛ شاهکار، کار توست یارمحمد، نه کار من.»</p> <p>۲۱- از عبارت «مشتی رند را سیم دادند که سنگ زنند» چه پیامی را می‌توان استنباط کرد؟</p> <p>۲۲- مرجع ضمیر «او» را در بیت «دست در کش کرد با آتش به هم / خویشتن گم کرد با او خوش به هم» بنویسید.</p> <p>۲۳- عبارت «پرده‌ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد» بیانگر کدام صفت خداوند است؟</p> <p>۲۴- پیام داستان «زاغ و کبک» با کدام مقوله‌ی فرهنگی عصر ما ارتباط دارد؟</p> <p>۲۵- در متن زیر «حذف شناسه» در کدام قسمت صورت گرفته است؟ آن را بنویسید.</p> <p>«کبوتران اضطرابی می‌کردند و هر یک خود را می‌کوشید. مطوقه گفت: جای مجادله نیست.»</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p>
ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم		

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۳ / ۲۷		سال سوم آموزش متوسطه	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۱	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

۰/۵	۲۶- در عبارت «دقیقه‌ها به یکدیگر جای می‌سپارند ... / ولادت که روزگاری از گوهر نور بود، / به سوی بلوغ می‌خزد و آن گاه که تاج بر سرش نهادند، / خسوف‌های کژخیم شکوهش را به ستیز برمی‌خیزند ...» الف) «دقیقه‌ها به یکدیگر جای می‌سپارند» بیانگر چه مفهومی است؟ ب) مقصود از «خسوف‌های کژخیم» چیست؟	۰/۵
۰/۵	۲۷- منظور نویسنده از جمله‌ی «پس از عزیمت رضاشاه که قبلاً رضاخان بود و بعداً هم رضاخان شد» چیست؟	۰/۵
۰/۵	۲۸- با توجه به بیت «جان‌گدازی اگر به آتش عشق / عشق را کیمیای جان بینی» «کیمیا شدن جان» به چه معنایی است؟	۰/۵

۰/۲۵	۲۹- کدام یک از آثار زیر دارای نثر مصنوع و متکلف است؟ الف) کلیله و دمنه ب) مرزبان نامه	۰/۲۵
۰/۲۵	۳۰- «برخورد آزادی و اسارت» در داستان «رستم و اسفندیار» بیانگر کدام یک از عناصر داستان است؟	۰/۲۵
۰/۲۵	۳۱- عبارت زیر بیانگر شرح حال کدام نویسنده‌ی معاصر است؟ «نویسنده و مترجم معاصر، در کتاب خود، زندگی پیامبر بزرگوار اسلام را با کلامی دل‌نشین توصیف می‌کند او با بهره‌گیری از شیوه‌ی توصیف و داستان‌نویسی بر کشش اثر خود افزوده است.»	۰/۲۵
۰/۲۵	۳۲- شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ «از شبنم عشق خاک آدم گل شد سر نشتر عشق بر رگ روح زدند صد فتنه و شور در جهان حاصل شد یک قطره فرو چکید و نامش دل شد»	۰/۲۵
۰/۲۵	۳۳- «برادران کارامازوف» اثر کیست؟	۰/۲۵
۰/۵	۳۴- از عناصر داستان «لحن» و «زاویه‌ی دید» را در عبارت زیر بنویسید. «پدرم مرد مهمتی نبود. اشتباهاً تبعید شد. مادرم هم زن مهمتی نبود. او هم اشتباهاً تبعید شد ...»	۰/۵
۰/۵	۳۵- نویسنده‌ی هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) چهار مقاله ب) پنج داستان	۰/۵
۰/۷۵	۳۶- در هر یک از ابیات گروه «الف» کدام یک از آرایه‌های گروه «ب» وجود دارد؟ (در گروه «ب» یک آرایه اضافه است.)	۰/۷۵

گروه «الف»	گروه «ب»
۱) کسی که نقطه‌ی آغاز هر چه پرواز است	تویی که در سفر عشق خط پایانی
۲) تویی بهانه‌ی آن ابرها که می‌گریند	بیا که صاف شود این هوای بارانی
۳) کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق	بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی
	متناقض نما

۰/۲۵	درک مطلب ۳۷- با توجه به عبارت «مگه یک کوه تاریخی دارد و این کوه یک آشنای صمیمی. این کوه را از مگه و این آشنا را از آن بگیرد، دیگر چیزی باقی نمی‌ماند جز یک مشت افسانه‌ی درهم و برهم.» منظور از «آشنای صمیمی» کیست؟	۰/۲۵
۰/۲۵	۳۸- «حلقه‌ی در شدن» در بیت زیر بیانگر چه مفهومی است؟ «هر که شدت حلقه‌ی در، زود برد حلقه‌ی زر خاصه که در باز کنی، محرم دروازه شود»	۰/۲۵

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۳ / ۲۷	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://ace.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	۳۹- مصرع دوم بیت زیر بیانگر چه مفهومی است؟ «همی راند تیر گز اندر کمان سر خویش کرده سوی آسمان»	۰/۲۵
	۴۰- در عبارت «مجموعه‌ای می‌بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد.» «بار امانت» از نظر عرفا به چه معنایی است؟	۰/۲۵
	۴۱- مفهوم مشترک به کار رفته در دو عبارت زیر را بنویسید. بیهقی می‌گوید: «غرض من آن است که تاریخ پایه‌ای بنویسم و بنایی بزرگ افراشته گردانم، چنان که ذکر آن تا آخر روزگار باقی ماند.» شکسپیر می‌گوید: «مگر ترانه‌ی من که در روزگار نامده برجای می‌ماند/ تا به ناخواست دست جفا پیشه‌ی دهر، شکوه تو را بستاید.»	۰/۵
	۴۲- تفاوت معنایی واژه‌ی «جولان» را در دو مصرع بیت زیر بنویسید. «جانان من بر خیز بر جولان برانیم زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم»	۰/۵
	۴۳- با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «گر نبندی زین سخن تو حلق را آتشی آید بسوزد خلق را» الف) «حلق» مجازاً به چه معنایی به کار رفته است؟ ب) منظور از «آتش» چیست؟	۰/۵
	۴۴- با توجه به شعر زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «کاریز خوش دارد خیال کند / که رودها / تنها برای این هستند / که به او آب برسانند!» الف) «کاریز» در لغت به چه معنایی است و در این جا نماد چه کسانی است؟ ب) منظور از قسمت مشخص شده چیست؟	۰/۷۵
	۴۵- در شعر زیر منظور از «لب دیوار دل» چیست؟ چرا شاعر چنین ترکیبی را به کار برده است؟ «شب، دو صف از یا کریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت / پرکشید»	۰/۷۵
ج	حفظ شعر ابیات زیر را کامل کنید.	
	۴۶- دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند	۰/۲۵
	۴۷- بعد از این روی من و آینه‌ی ..... جمال	۰/۲۵
	۴۸- گر ..... از لاله‌ی سیراب بود دامن کوه	۰/۵
	۴۹- بی‌وفا نگار من، می‌کند به کار من	۰/۵
	۵۰-	۰/۵
	واندر آن ظلمت شب آب ..... دادند که در آن جا خبر از جلوه‌ی ذاتم دادند مرو از راه که آن خون دل ..... است ..... بیرون نمی‌توان کرد الا به روزگاران	
	«باغ اندیشه‌تان شکوفه باران باد»	جمع نمره
	۲۰	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۳ / ۲۷
دانش آموزان و داوطلبان آزاد در خرداد ماه سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	با تشکر از دقت نظر همکاران محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سادگی در تصحیح، خدمت شما ارائه می‌گردد بدیهی است به پاسخ‌های درست و مشابه نمره تعلق می‌گیرد.	
الف	معنی و مفهوم شعر و نثر	
۰/۲۵	۱- جلو کلبه‌اش باغچه درست می‌کرد. (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۲- تصمیم گرفتم با او شروع به سخن گفتن کنم. (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۳- کدخدا با جدیت گفت. (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۴- او خیلی شجاع بود. (۰/۲۵)	
۰/۵	۵- به دست‌های نقاشی پیر (۰/۲۵) لرزه آورده. (۰/۲۵)	
۰/۵	۶- این قسمت را با من بخوان داستان‌های دیگر افسانه (غیر واقعی) هستند. (۰/۵)	
۰/۵	۷- سوار بر اسب تندرو خود هستند. (۰/۵)	
۰/۷۵	۸- آب قدرت گرفته بود (مواج شده بود یا بالا آمده بود) (۰/۲۵) و کشتی پر از آب شد و شروع به غرق شدن (۰/۲۵) و متلاشی شدن (شکسته شدن) کرد. (۰/۲۵)	
۰/۷۵	۹- قد بلند مانند سرو [اسفندیار] خمیده شد. (۰/۵) دانش و شکوه از او دور شد. (۰/۲۵)	
۱	۱۰- از ابر سحرگاهی زرهی برای قبا زرینت فراهم کن؛ (۰/۵) زیرا تو را مانند بیک بسته قبا (آماده و مهینا) می‌فرستم. (۰/۵)	
۱	۱۱- در هنگام گرفتاری با هم بوده‌ایم (۰/۲۵) در وقت آسایش (۰/۲۵) بهتر است که همراه هم باشیم. (۰/۵)	
ب	واژگان	۲
	۱۲- فخر کردن، نازیدن (۰/۲۵)	
	۱۳- سفره (۰/۲۵)	
	۱۴- قسمت فوقانی خارجی استخوان سر، گیج‌گاه (۰/۲۵)	
	۱۵- قرقاول، نام پرنده‌ای (۰/۲۵)	
	۱۶- گلگونه، سرخاب (۰/۲۵)	
	۱۷- زخمی، زخم شده (۰/۲۵)	
	۱۸- خشم گرفتن، غضب، ملامت (۰/۲۵)	
	۱۹- بلبل، عندلیب (۰/۲۵)	
پ	خودآزمایی	
۰/۲۵	۲۰- تواضع، احترام به اهل هنر، علاقه به هنر (ذکر یک مورد کافی است) (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۲۱- محبوبیت حسنگ (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۲۲- آتش یا شمع (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۲۳- ستار العیوب بودن یا عیب پوشی خداوند (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۲۴- تقلید کورکورانه از غرب یا خودباختگی (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۲۵- شناسه‌ی - ند (در فعل می‌کوشیدند) (۰/۲۵)	
«ادامه در صفحه‌ی دوم»		

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۳ / ۲۷
دانش آموزان و داوطلبان آزاد در خرداد ماه سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://acc.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	۲۶- الف: گذر عمر یا زمان (۰/۲۵) ب: حوادث ناگوار (۰/۲۵)	۰/۵
	۲۷- رضاخان یک انسان عادی بود و بعد از پادشاهی باز به همان حالت و موقعیت بازگشت یا موقتی بودن قدرت رضاخان (۰/۵)	۰/۵
	۲۸- با ارزش شدن یا کمال یافتن جان (۰/۵)	۰/۵
ت	دانش های ادبی	
	۲۹- ب یا مرزبان نامه (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۰- درون مایه (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۱- زین العابدین رهنما (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۲- رباعی (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۳- داستایوسکی (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۴- لحن: طنز (۰/۲۵) زاویه ی دید: اول شخص (من) (۰/۲۵)	۰/۵
	۳۵- الف: نظامی عروضی (۰/۲۵) ب: جلال آل احمد (۰/۲۵)	۰/۵
	۳۶- (۱) تضاد (۰/۲۵) (۲) حسن تعلیل (۰/۲۵) (۳) متناقض نما (پارادوکس) (۰/۲۵)	۰/۷۵
ث	درک مطلب	
	۳۷- پیامبر اسلام (ص) (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۸- متوسل شدن (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۹- دعا کردن، نیایش کردن (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۴۰- عشق (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۴۱- جاودان ماندن اثر (۰/۵)	۰/۵
	۴۲- در مصرع اول: نام منطقه ای (بین اردن و سوریه) است (۰/۲۵). در مصرع دوم: تاختن، شتابان (۰/۲۵)	۰/۵
	۴۳- الف: دهان (۰/۲۵) ب: عذاب، غضب الهی (۰/۲۵)	۰/۵
	۴۴- الف: قنات (۰/۲۵) انسان های خودخواه (۰/۲۵) ب: در اختیار او باشند یا به او خدمت کنند. (۰/۲۵)	۰/۷۵
	۴۵- چشم (۰/۲۵) زیرا چشم، دیده بان قلعه ی دل است (۰/۵)	۰/۷۵
ج	حفظ شعر	
	۴۶- حیاتم (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۴۷- وصف (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۴۸- پُر (۰/۲۵) فرهاد (۰/۲۵)	۰/۵
	۴۹- خنده های زیر لب، عشوه های پنهانی (۰/۵)	۰/۵
	۵۰- سعدی به روزگاران مهتری نشسته بر دل (۰/۵)	۰/۵
	* همکاران گرامی، خسته نباشید *	جمع نمره
		۲۰